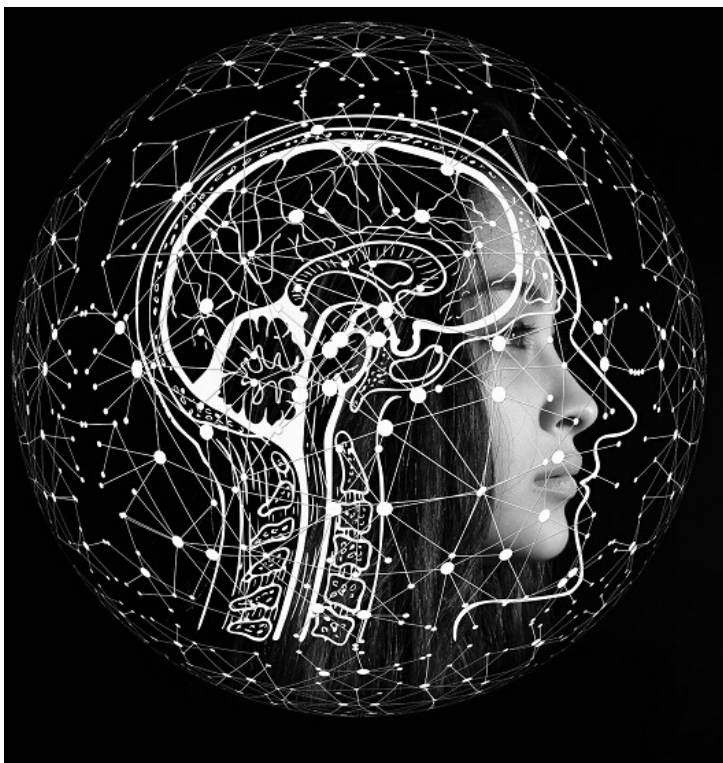

KARJERAS PASAULE

20. MAIJS 2020. GADS

PAR KO LASĪSI!

Tehnoloģiju vēsturiskā attīstība

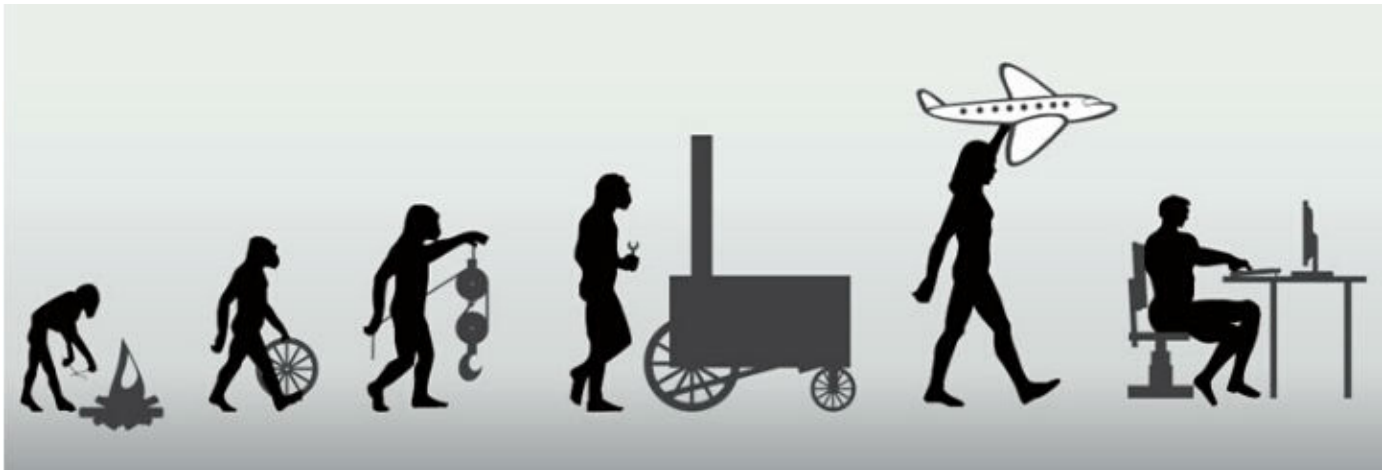
Tehnoloģiju nozares

Tehnoloģijas ienāk skolā

Tehnoloģiju sektors

Mūsdienās mēs nevaram iedomāties savu dzīvi bez tehnoloģijām. Lai cilvēce nonāktu līdz šim tehnoloģiju attīstības līmenim, bija nepieciešami vismaz 200 000 gadu. Tomēr ir acīmredzami, ka tehnoloģijas nevarēs attīstīties mūžīgi un kādreiz mēs sasniegsim brīdi, kad tehnoloģijas progresēt vairs nevarēs.

Tehnoloģiju vēsturiskā attīstība

Ar **tehnoloģiju** plašā nozīmē saprot materiālas lietas — darbarīkus, mašīnas, iekārtas, aparātus, dažādas konstrukcijas —, kā arī to lietošanas iemaņas, paņēmienus un metodes sadzīves, saimniecisku, militāru vai citu mērķu sasniegšanai. Ar jēdzienu tehnoloģija var apzīmēt vienkāršus priekšmetus, piemēram, koka ritenis, svira, āmurs kontekstā ar to izmantošanas paņēmieniem. Tehnoloģija var ietvert arī ļoti sarežģītas mūsdienu tehniskas sistēmas. Piemēram, informācijas tehnoloģiju komponentes parasti ir datori, telesakaru iekārtas, datu pārraides kanāli, utt.

Piemēram, cilvēce agrīnā savā attīstības stadijā izmantoja pārsvarā vienkāršus akmens darbarīkus jeb akmens tehnoloģiju. Līdz ar to šis civilizācijas attīstības līmenis tiek apzīmēts kā Akmens laikmets. Bronzas un vēl jo vairāk Dzelzs laikmeti raksturojas ar tehnoloģiskiem sasniegumiem arvien pieaugošā skaitā. Tie kļūst arī arvien sarežģītāki. Tie izraisa apvērsumus un revolūcijas cilvēku dzīves veidā, saimniecībā, sociālajā jomā un kultūrā. Piemēram, trīslemešu arkla līdz ar tā aprīkojuma izgudrošanu un pilnveidošanu, kā arī zirga kā vilcējspēka izmantošanu būtiski uzlaboja zemes apstrādes tehnoloģiju Eiropā 12.–13. gadsimtā, palielināja darba ražīgumu lauksaimniecībā un bija viens no galvenajiem faktoriem, kas radikāli izmainīja Eiropas iedzīvotāju dzīves līmeni agrīno viduslaiku beigās, ievadot Eiropas civilizāciju vidējos viduslaikos.

Tehnoloģiskajiem jaunievedumiem bija sava revolucionārā loma ne tikai ražošanā. Piemēram, riteņa izgudrošana Senajā Divupē un buras izmantošana kuģiem Senajā Ēģiptē radīja apvērsumu nevis ražošanā, bet gan transportā, kas, protams, pastarpināti veicināja arī ražošanas attīstību.

Tehnoloģiskās izmaiņas ietekmēja un arī vēl nākotnē ietekmēs sabiedrības kultūras tradīcijas. Tehnoloģiju attīstība ir ekonomiskās izaugsmes spēks, kā arī līdzeklis ekonomiskās, politiskās, militārās varas attīstīšanai un projicēšanai.

Tehnoloģiju nozare

Šajā nozarē ietilpst uzņēmumi, kas nodarbojas ar elektronikas ražošanu, programmatūras, datoru vai produktu un pakalpojumu izveidi un pakalpojumiem, kas saistīti ar informācijas tehnoloģijām. Šī nozare piedāvā plašu produktu un pakalpojumu klāstu saviem klientiem.

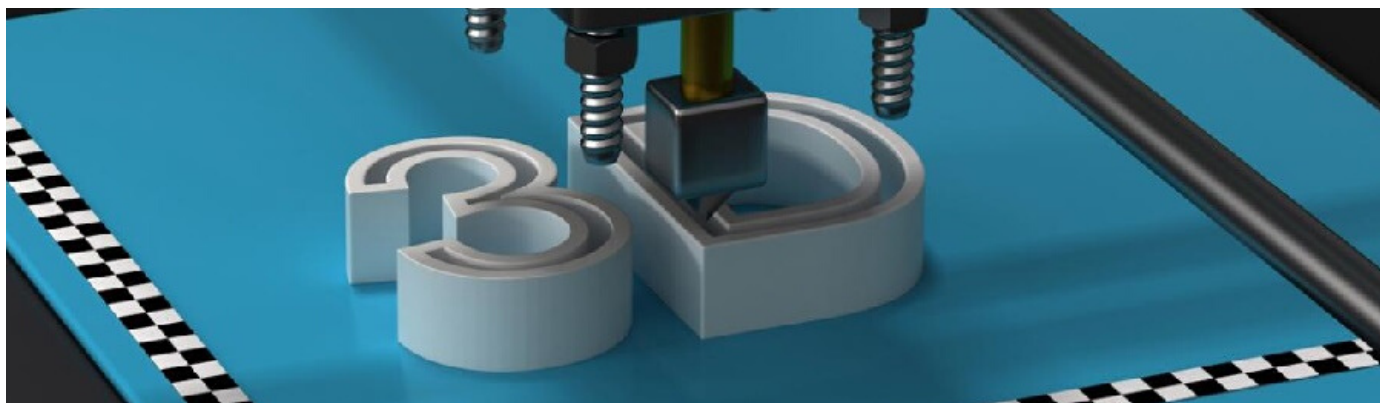
Tev pazīstamākie produkti ko piedāvā, tehnoloģiju nozaru uzņēmumi ir, personālie datori, mobilās ierīces, valkājāmās tehnoloģijas (apgērbs), sadzīves tehnika, televizori utt. Izklusās nekas īpašs? Viss nav tik elementāri kā izklusās, jo laiks iet uz priekšu un cilvēku prasības pēc tehnoloģiskajām iespējām aug. Tādēļ šīs nozares uzņēmumi nepārtraukti strādā pie tā, lai šīs ierīces tiktu nepārtraukti pilnveidotas un pārdotas patērētājiem ar jaunām funkcijām.

Tehnoloģiju nozare ne tikai dot ieguvumu mūsu ekonomikai, bet arī sniedz devumu tautsaimniecībai. Šī nozare ir cieši saistīta ar inženierzinātņi, kurā mēs ielūkosimies piektdien.

Latvijā ļoti strauji un augstā līmenī attīstās Informācijas un telekomunikācijas (IKT) nozare. IKT nozares līderis Latvijā ir SIA "Tet". Tas ir uzņēmums, kas savā darbībā apvieno tehnoloģijas un izklaidi. Tet saviem klientiem piedāvā pakalpojumus (Interaktīvo televīziju, internetu, mājas tālruņa un elektrības pieslēgumu) un preces (televizorus, datortehniku, viedpulksteņus, telefonus, spēļu konsules, dronus un citas ierīces). Otrs lielākais uzņēmums šajā nozarē ir "LMT" jeb "Latvijas Mobilais Telefons", iespējams arī tu esi šī uzņēmuma klients.

Turklāt tehnoloģiju nozare pastāvīgi iekļūst līderpozīcijās starp nozarēm ar lielāko vidējo darba samaksu, konkurējot ar tādiem sektoriem kā finanšu, apdrošināšanas un enerģētikas sektoru.

Tehnoloģiju nozarē iekļaujas arī IT jeb informācijas un tehnoloģiju nozare. Šo divu burtu salikumu IT jau noteikti esi dzirdējis iepriekš. IT pamatā ir datoru izmantošana informācijas pārņemšanai, glabāšanai, aizsardzībai, apstrādei, pārsūtīšanai un iegūšanai jebkurā vietā un laikā. Šajā nozarē būtiski trūkst darba spēks, kas traucē šai nozarei Latvijā attīstīties līdz pasaules līmenim. Ja tev patīk darboties pie datora, tad iespējams tev ir vērts padomāt par savu darba prasmju realizēšanu šajā jomā, bet atceries, tas nav tas pats, kas spēlēt datorspēlītes.

Tehnoloģijas ienāk skolā

Jau noteikti esi dzirdējis par tādu mācību saturu "Skola2030". Šī mācību satura un pieejas mācībām pilnveides cikla mērķis ir nostiprināt mūsdienīgas lietpratības izglītību katrā skolā. "Skola2030" mācību saturā ir iekļauta arī tehnoloģiju mācību joma, lai veicinātu savu tehnoloģisko pratību. Tehnoloģiju mācību jomas tu apgūsi trīs mācību priekšmetos: "Dizains un tehnoloģijas", "Datorika" un "Inženierzinības". Mācību priekšmets "Dizains un tehnoloģijas" paredzēts no 1. līdz 9. klasei. Mācību priekšmetā "Datorika" tu apgūsi datora lietošanas iespējas, interneta pakalpojumu pārzināšanu un tiešsaistes informācijas apstrādi, sadarbības rīku lietošanu, kā arī programmēšanu. Mācību priekšmeta "Inženierzinības" mērķis ir stiprināt savu tehnisko domāšanu prasmi, kas sevī iekļauj - konstruēšanu un projektēšanu, materiālu stiprības un saderības analizēšanu, spriestspējas attīstīšanu balstoties uz nepieciešamību pēc konkrēta risinājuma un tā ietekmi uz sabiedrību un vidi. Inženierzinības paredzēts, ka tu apgūsi 7.– 9. klašu posmā.

Mācību saturs "Skola2030" paredz, ka tu apgūsi arī programmējamu ierīču lietošanas iespējas – tādas kā 3D printēšana, lāzergravēšana, izšūšana –, tas nepieciešams, lai tu labāk izprastu tehnoloģisko procesu rūpnieciskā produktu ražošanā.

iespējams šie mācību priekšmeti tevi tik ļoti aizraus, ka nolemsi mācīties par programmēšanas tehniķi, mehatronisku sistēmu tehniķi, mašīnbūves tehniķi, telekomunikāciju tehniķi, elektrotehniķi vai kādu citu profesijas pārstāvi, kas ir pieprasīts tehnoloģiju nozarē. Turklāt šīs profesijas tu vari apgūt pavisam tuvu savām mājām. Iepriekš minētās izglītības programmas piedāvā Valmieras tehnikums un Priekuļos un Cēsīs esošā profesionālā novirziena skola Vidzemes tehnoloģiju un dizaina tehnikums. Mācību ilgums 4 gadi.

Ko tu vari darīt jau šodien? Īpašu uzmanību pievērs svešvalodu apguvei, lai vari izlasīt iekārtu lietošanas pamācības, kas lielākoties nav latviešu valodā. Piedalies tehniskās jaunrades pulciņos un apgūsti konstruēšanas, detaļu un modeļu izgatavošanas prasmes, elektronikas pamatus un programmēšanu. Skolā īpašu uzmanību pievērs matemātikas, informātikas un fizikas apguvei.

Atceries nav tāds iedalījums sieviešu vai vīriešu darbi. Tas ir vecs cilvēcē pieņemts stereotips. Ir profesionāls, zinošs un labs darbinieks. Mēs katrs varam būt savas jomas profesionālis.

Izmantotie interneta resursi

<https://spoki.lv/izgudrojumi/Kadi-ir-musdienu-tehnologiju-skersli/896056>

<https://lv.wikipedia.org/wiki/Tehnolo%C4%A3ija>

https://www.investopedia.com/terms/t/technology_sector.asp

<https://bismart.lv/blogs/vieda-valsts/it-nozares-attistibu-varetu-veicinat-arzemju-studenti-1348>

<https://www.skola2030.lv/lv/skolotajiem/macibu-jomas/tehnologijas>